

schen en met bloemen. Hij werd passief gecongregeerd tot al wat leeft.

Maar Hij van zijn kant had een grooten lust. O neen, den éenen grooten levenslust. Hij STOND ook op. Hij KWAM weer naar de engelen toe, en naar de dieren, en naar de bloemen, en naar den hovenier, en naar den hemel en de aarde, en naar een pronkend menschenlijf, en had ze lief, en nam ze gretig voor zich aan. En voor de Zijnen. Dat alles is: hij had de congregatie tot een coetus nu gesteld. En was rechtvaardig, en rechtvaardigend. En deed in zich zijn kerk verrijzen, die coetus en die congregatie.

Zijn KERK.

Wat schuilt gij dan in het donkerweg, gij KERK? Wat laat ge u door humanisten en seclariërs wijsmaken, dat de kerk een clubje wezen kan, een ding in het wereldslop, zoo heelemaal niet menscheijk, of humaan, zoo heelemaal niet brééd?

De Kerk, die is op Paschen weer een wonder: een congregatie, die ook coetus wezen kan.

Daarin verwint zij heel de wereld, heel den volkenbond, en heel de massa van moderne heidenen en vredesapostelen, en kerkverwoesters, en geblaseerde lieden. Zij praten allen over hun nieuwen coetus, en maken er dagelijks een, maar lachen om de problemstelling, van wie geen coetus ZIEN kan, waar niet uit God-in-Christus, Gad-Jahwe, vergaderd werd, gecongregeerd.

Maar als de kerk haar Paschen méént, en als de predikantenconferentie in de Paaschweek Paschen méént, — dan zal de kerk haar wezen weer bepalen durven door het Woord van Hem, die Levensvorst heet, en daardoor alleen.

Slechts in de engte van dit kosmisch levensverband, dat door de WET gesteld is, kan zij „breed” zijn, en kosmisch, en gezond, en sociaal, en vrij.

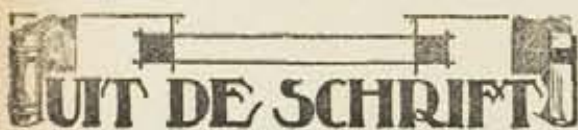
Laat ons weer Paschen durven vieren. En zeggen, dat op Paschen in dien opgestanen Christus weer de kerk haar coetus heeft. En óók haar congregatie. En alles, wat daar buiten omgaat, den kerk-naam moet ontzeggen, zal zij niet spelen met den Levensvorst. En slechts één ding mag zoeken: dat zij alle dagen van haar leven in het proces der medearbeiders Gods begroep, en zich begrip: actief en passief, kerkwerk doende, omdat het Paschen is geweest.

Want Christus' kerk is meer dan „mijn” victorie over wormen. Trouwens, zij dienen mij, die wormen, als ik maar kerk-mensch ben: ik heb niets meer te praten van victorie over wormen, dan, En voor het overige: slechts in kerkverband is er voor mij die victorie.

Kerkverband — dat is het groote paasch wonder. En daar lachen ze nu net zoo hard, en schel om. Nog wel in de zoogenaamde kerk.

Kyrie eleison.

K. S.

UIT DE SCHRIFT

Opgestaan.

Paschen.

De Heere is waarlijk opgestaan.

Luc. 24 : 34b.

Het Paaschfeest is 'tmeest blijde feest onder de christelijke vierdagen.

De Heere is waarlijk opgestaan!

Dat is de blijde Paaschjubel, die, schoon voor het eerst aangeheven in den avond, niet als 'n avondlied mag wegsterven in de verte, maar als een dankbare morgenzang moet opklinken naar omhoog, den vroolijken dag tegemoet.

De Heere is waarlijk opgestaan!

Ziet! Wat de discipelen hebben uitgeroepen aan den avond van den opstandingsdag, nog vóór zij Jezus zagen, dat is geworden de kern van hun prediking, waarmede zij overwinnend de wereld zijn ingegaan, en deze hebben gelegd aan Jezus' voet.

Sinds dien blijden Paaschdag in Jeruzalem werd dit de morgengroet der christenen, waarmede zij elkander welkom heetten aan de plaatsen des gebeds, op elken eersten dag der week, en, in ontelbare bedehuizen is van eeuw tot eeuw die blijde klank herhaald.

Nog gaat in de Grieksche Kerk in het Oosten van Europa, naar ik ergens las, de geestelijke op Paschen uit, en treedt hij in de vroege iedere woning binnen, om het allen toe te roepen: de Heere is waarlijk opgestaan!

Ja, het Paaschfeest is het meest blijde feest onder de christelijke vierdagen.

En geen onzer kerkelijke feestdagen overtreft in ouderdom van viering den dag der Opstanding.

Hoe ver men ook teruggaat in de kerkelijke historie, immer vindt men dezen dag met blijden jubel begroet.

Geen wonder ook!

Immers! De wieg der gemeente staat bij 't ledige, 'tgeopende graf van haren Heere.

En zoolang de kerk des Heeren gestaan heeft

als een stad op den berg, van wiens top de vreugdevuren hun glansen uitzonden in de wereld, deelde ook deze zelfs in die vreugde mee.

Helaas! Dat is thans uit!

De wereld heeft zich grootendeels onttrokken aan den invloed van Christus' Kerk.

En, van den opstandingsjubel om den Heere der gemeente wil zij thans niets meer weten.

Zij heeft zich met den dood verzoend!

Want aan 't eeuwige leven geloof ze niet meer, zelfs niet meer met „historisch geloof”.

Planten sterven, dieren sterven, menschen sterven, het is een doorgaand natuurproces, een onverbreekelijke natuurwet, zegt men dan.

Alleen in het midden der gemeente des Heeren is er dus voor den Paaschjubel nog plaats.

Maar — daar zij dan ook 't Paaschfeest nog het blijde feest!

Neen! Wij wenschen niet die vreugde, welke aardisch in haar wezen heeten moet, luidruchtig, wereldsch in haar openbaring is.

Die blijdschap, die de H. Schrift noemt: het lachen der dwazen, en, dat ze vergelijkt met 't geluid van doornen onder een ziedenden pot.

Maar, aan de andere zijde, waar is de heilige feestvreugde, die de gemeente van Christus betaamt?

O, zeker! Ge zoudt ons kunnen tegenvoeren, dat er zoo vele zorgen zijn in het persoonlijk leven, ook van de kinderen Gods.

Dat er zoo veel kommer is, ook in onze gezinnen, bij den druk van 't tijdelijk bestaan.

Dat er zoo veel smart is in het gemeenschapsleven, ook in Jezus' kerk.

Smart en zorgen en zonden, die een belemmering zijn voor de blijdschap, en die het loflied zelfs op dezen dag weerhouden.

Ge zoudt ook kunnen zeggen, dat ge reeds zoo vaak het Evangelie van den Paaschdag hebt gehoord. Dat het aantrekkelijke van het nieuwe zijn bekoring u niet meer geeft, noch geven kan, als in de eerste dagen. En dat die blijde verrassing na doodelijke droefheid, zooals de eerste discipelen die hebben gekend, door u niet meer zoo kan worden gemaakt.

Maar mag iets waars zijn in dit zeggen.

Maar toch! Als gij de kracht van Christus' dood en opstanding aan eigen ziele hebt ervaren, dan moet u toch een glans van vreugde over uw aangezicht gliden bij de herdenking van Jezus' overwinning en heerlijkheid, en belijdt ge met den Apostel: gestorven om onze zonden, maar nu opgewekt om onze rechtvaardigmaking.

Ach! Als het daar maar niet aan ontbreekt, dat gij de kracht van Jezus' opstanding niet ervaren hebt, en niet zeggen kunt: ik ben met Christus gekruisigd; en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij; en hetgeen ik nu in het vleesch leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, Die mij liefgehad heeft, en Zichzelf voor mij overgegeven heeft.

Ach! Dat niet dáárom de ware, echte vreugde van Paschen door velen thans wordt gemist!

Onderzoeken wij ons zelf, of wij Jezus kennen, en, de kracht Zijner opstanding. Of wij door het geloof aan Hem, den Levensvorst, verbonden zijn. Dat alleen geeft moed, bezieling in het leven vol van strijd en moeite.

Dat alleen geeft troost, eenmaal in de ure van het sterven, anders vol van nood.

A.

D.

KERKELUK LEVEN

Schrift en Schriftbeschouwing.

Wie in den laatsten tijd den strijd der geesten met aandacht volgt, is ervan op de hoogte, dat door sommigen tusschen „Schrift” en „Schriftbeschouwing” tegenwoordig een — laat ons hopen — haarlijn onderscheid gemaakt wordt: zoo haarlijn, dat een ras-echt scholasticus erdoor tot jaloesheid kan worden verwekt. En dat nog wel van de zijde van menschen, die over de scholastiek doorgaans minder goed te spreken zijn, dan zij verdient.

Met name denk ik hier aan de pers van het „hersteld verband”, gelijk men pleegt te zeggen.

Omdat dit „hersteld verband” overal indringt — gelijk ik reeds gewaarschuwd heb — en meer en meer, tot in de directe erfgoederen van dr. A. Kuyper ingrijpt (b.v. De Standaard), om daar ons volk langzaam maar zeker af te voeren van het geloof in de Schrift, zoo als dat geloof in die Schrift, als gegeven grootheid, dat volk heeft kunnen voeren tot iets groots, daarom is het goed, op deze dingen blijvend te letten.

We zullen trachten, ook hier er iets van te zeggen.

Spreekt men tot iemand uit dien kring van zijn bezwaren tegen wat daar omtrent de Schrift zoo al geleerd wordt, en wijst men erop, dat stellingen, die daar verkondigd worden, afwijken van de Schrift, dan is het antwoord: och kom, dat is niet waar. Zeker — en hier komt dan de welverzekerde zijn borst vooruitsteken —

zeker, ik wijk wel af van uw Schriftbeschouwing, maar ik wijk niet van de Schrift af. Uw Schriftbeschouwing, zoo luidt het prompt parool, die is de mijne niet. Daar ben ik aan ontgroeid. Daar wil ik graag van wijken; zo is hopeloos verouderd, en kent de problemen vermoedelijk niet. Maar van de SCHRIFT wijk ik niet af; die is mij daartoe veel te lief.

Nu is het meestal niet geraden, de personen, die zoo spreken, één voor één te vragen: och, zeg dan eens, welke uw Schriftbeschouwing eigenlijk is.

En het is nog minder aan te raden, die vraag tot de geheele GROEP te richten van degenen, die toch in het opheffen van het zooeven aangeduid parool zich in de pers, en in de conferentie, en in de meeting, laten zien als éénheid in de kerkeijke, en ten deele theologische, controversen.

Men zou, als men zulk onderzoek instelde, spoedig bemerken, dat men aan die zijde wel één is in dit vooropstellen van het kunstig onderscheid van Schrift en Schriftbeschouwing, en — mag ik het zeggen? — in het uitspelen van de Schrift tegen de Schriftbeschouwing als idee, maar dat men voorts zijn eenheid in een werkelijke Schriftbeschouwing zelfs geen oogenblik zou kunnen loonen.

Maar dit zijn niet de ernstigste bezwaren, die wij tegen zulk geredeneer zouden willen inbrengen. Men moet erkennen, dat er ook velen aan den anderen kant zijn, die zich op de Schrift beroepen, zonder ooit een Schriftbeschouwing te hebben gezocht of gehad.

Liever gaan wij in onze afwijzing van dergelijke redeneering een anderen kant uit. En wijzen erop, dat dit heen-en-weerwerpen van de Schrift tusschen verschillende Schriftbeschouwingen, zoo dat de Schriftbeschouwingen het maar verder met elkaar moeten uitvechten, maar de Schrift zelf buiten gevecht gesteld wordt, als boven-partijdig, ten eerste volmaakt onwetenschappelijk is, en ten tweede ook door en door ongereformeerd is, anti-gereformeerd zelfs, en zelfs een principiele miskenning van de Schrift moet heeten.

Stel, dat er twee aan het debatteeren zijn. A ver- wijt B: gij weersprekt de Schrift. B antwoordt A: nietwaar, ik deel alleen uw Schriftbeschouwing niet.

Wat denkt die B dan verder?

Denkt hij: gij, A, weersprekt de Schrift, want wat ik, B, verkondigd heb, dat komt voort uit een gezonde Schriftbeschouwing, en dat is dus de stem der Schrift?

Als hij dat bij zichzelf soms denkt — want ieder voelt toch, dat het met het debat niet uit is — dan is B de rol van A gaan overnemen: hij zegt tot A: gij, A, weersprekt de Schrift; dat is gevolg van uw zoo dwaze Schriftbeschouwing.

Maar zodra B dit zegt, of ook maar denkt, of ook maar later zou moeten toegeven, is heel zijn redeneering, heel zijn methode van zelfverdediging, van haar grondslag beroofd. Hij heeft dan zelf erkend, dat iemand van de Schrift kan afwijken, en dat de valsche Schriftbeschouwing parallel loopt — wij zullen nu maar niet naar oorzak en gevolg, naar „eerder” of „later” zoeken — dat de valsche Schriftbeschouwing parallel loopt met een afwijking van de Schrift. Maar indien B in zijn verdediging de wapens, en de methode van hanteering van de wapens, overneemt van A, wat zin heeft dan zijn hoog gebaar nog tegen A? Geen enkelen zin. Slechts on-zin is het dan.

Maar er is nog een tweede mogelijkheid: dat B serieuzer mensch is, dan men van hem zoo zou denken, serieuzer ook, dan in de zooeven gestelde mogelijkheid, ware ze werkelijkheid, het geval zou zijn. Dat B dus meent, wat hij zegt, en het aanvankelijk heeft doorgedacht.

Hoe moet het dan? Wat vloeit dan uit die situatie voort?

Dan is de eenige conclusie, dat tusschen A en B de Schrift nu verder buiten gevecht gesteld wordt, en dat de strijd alleen nu verder loopt over Schriftbeschouwingen. De Schrift is dan een dood, neutraal ding geworden. Boven den strijd „verheven”; met die „verhevenheid”, en die „neutraliteit”, en die „onschendbaarheid”, die zoo bijzonder goed geschikt is, koningen, en koninginnen, en presidenten, en zoovoort, te orneeren met de emblemata van den netsten dood. En terwijl dan die Boven-partijdige, en Neutrale Schrift, aan welke ieder der partijen zoo zijn groeten brengt met reverentie, bleek en neutraal in het midden ligt, een heilige graal, waarom de ridders bakkeleien, dan wordt intusschen 'tspel der ridders aangekondigd. Ze zullen vechten. Vóór en tegen. Vóór Schriftbeschouwing A en Schriftbeschouwing B. Tegen Schriftbeschouwing B en Schriftbeschouwing A. Het wordt een strijd nu van beschouwingen.

Maar voelt men niet, hoe door en door anti-gereformeerd dit alles is gedacht, en ook gezegd? Voelt men niet, dat heel dit steekspel van diverse Schriftbeschouwingen alleen begonnen worden kan door de Schrift-verlaters en -verwerpers in beginsel? Door wie zich boven haar stellen, en niet aan haar, geijk ze zich aandient.

de onder- te erken-

Wij zu- opwerpen Schrift be- gelijk is- heid is.

Zeker,

kwesie- bijvoorbe- immanue- uit op t-

De ander- wat gij c-

dat is de- een r- staan- toch

letter z- zwaarghe- hij kan i-

dat later- wat is de- wat is de-

Maar om- prelati- slagen,

moet men- en van e-

schrijver- in dezen-

Maar d- bescho- doen. Een-

over ku- en oude- of heeft-

boeken s- en elken-

Heeft hij- openbare-

kwesies- NIET de-

dat iema- als een g-

wereld re- wikkeld-d-

moeten c- ernstig d-

toeke- Y; zeg d-

minuten- van Kant-

wat Kan- kan over-

baar de- BESCHO-

schou- zal de e-

hier wijk- mijnheer-

van X v-

eens gev-

wing va-

Het wa-

Haitjema-

werd, af-

met een-

Calvijn-i-

punt juis-

om in g-

ook van-

Zoo st-

is geme-

de MOG-

den te s-

waarin d-

orgaan, i-

plaats de-

te hande-

Het is-

zegt. Ik-

moet wo-

vers van

aan hu-

wing v-

beweerd-

over, de-

samensp-

goed v-

zijn God-

De ande-

Gods W-

dat exp-

van ha-

een zal-

scheiden

God, en

schap, z

zal zegg

dus ook

lichte m

gang de

ook een

Maar,

juist. A

interp